
Aktuálne projekty VÚVH

Stav k 10/2025

Slovensko – Rakúsko

1. Názov projektu:

Manažment riek a sedimentov v podmienkach klimatickej zmeny v slovensko-rakúskom cezhraničnom území

Program: Interreg Slovensko – Rakúsko 2021 – 2027

Priorita: 2. Zelenší cezhraničný región

Špecifický cieľ: 2.1 Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy

Kód projektu v ITMS: 404201DWR6

Akronym: Clim-SED

Trvanie projektu: 2/2025 – 1/2028

Celkový rozpočet projektu: 1,2 mil. EUR

Rozpočet VÚVH: 356.000 EUR, z toho 80% Európsky fond regionálneho rozvoja a 20% spolufinancovanie zo ŠR SR

Projekt „**Manažment riek a sedimentov v podmienkach klimatickej zmeny v slovensko-rakúskom cezhraničnom území**“ (Clim-SED) vedie Univerzita prírodných zdrojov a biologických vied vo Viedni (Die Universität für Bodenkultur Wien) a jeho cieľom je posúdiť riziká a dopady zmeny klímy na vodný cyklus, transport sedimentov a morfodynamiky v rakúsko-slovenskom cezhraničnom regióne so zameraním na rieku Dunaj, rieku Moravu a ich vybrané prítoky. Projekt s dôrazom na trvalo udržateľné hospodárenie so sedimentmi, najmä v zavzdutej oblasti Dunaja, rieši protipovodňovú ochranu, plavbu a zlepšenie ekologického stavu riek. Morfodynamické zmeny v rieke Morava a na vybraných prítokoch si tiež vyžadujú trvalo udržateľné hospodárenie s vodou a sedimentmi. Projekt sa zameriava na hodnotenie prírode blízkyh riešení na prispôsobenie sa zmenám klímy a jeho cieľom je zlepšiť manažment riek, znížiť riziká prírodných katastrof a vyvinúť stratégiu na zmiernenie zmeny klímy pre hospodárenie so sedimentmi a vodou. Pilotné opatrenia budú implementované alebo koordinované s partnermi a zainteresovanými stranami, čím sa vytvorí základ pre zainteresované strany, vedeckú komunitu a verejnosť. Projekt kladie veľký dôraz na aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia a budovanie kapacít, vrátane výstav a interaktívnych materiálov vo Viedni a Bratislave pre verejné vzdelávanie.

Koordinátor projektu: BOKU Univerzita Viedeň

Partneri: Výskumný ústav vodného hospodárstva, Slovenská technická univerzita, Bildungsdirektion für Wien, Europa Büro (BDW)

Strategickí partneri: Vodohospodárska výstavba, š.p., Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Bratislavský dunajský park, via donau - Österreichische Wasserstraßen-GmbH, National Park Donau-auen, Land Niederösterreich

<https://www.sk-at.eu/>

2. Názov projektu:

Establishing, testing and launching a transboundary system for Monitoring Sturgeons, to manage and safeguard migratory fish in the Danube River Basin

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027.

Priorita: 2 – Ekologickejší, nízko uhlíkový podunajský región

Kód projektu: DRP0301251

Akronym: MonStur in the Danube

Dátum začatia projektu: 4/2025

Dátum ukončenia projektu: 3/2028

Aktuálne informácie k projektu: <https://interreg-danube.eu/projects/monstur-in-the-danube>

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 139 920,00 €, t.j. 100% z celkových oprávnených výdavkov.

Adekvátny manažment a ochrana ohrozených druhov rýb – najmä jeseterov - je z hľadiska aplikácie na makro-regionálnej škále dlhodobým problémom a to aj napriek rôznym dokumentom na európskej úrovni, ktoré boli členskými štátmi v minulosti ratifikované. Mnohé krajiny ktorými preteká Dunaj často realizujú rôzne opatrenia alebo projekty ktoré sa venujú jeseterom či iným chráneným druhom rýb. Výstupy z projektov však často nie sú dostupné pre ostatné členské štáty, alebo sú roztrúsené v niekoľkých projektových schémach. Výsledkom je, že mnohé iné štáty následne nedokážu benefitovať zo záverov či skúseností z iných projektoch pri adekvátnom nastavení manažmentu a ochrany ohrozených druhov rýb na makro-regionálnej úrovni.

Hlavné ciele projektu:

- Navrhnuť, vytvoriť a dlhodobo v prevádzke udržiavať medzinárodný monitorovací systém pre jesetery ktorý bude dostupný pre všetky štáty povodia rieky Dunaj . Cieľom návrhu databázy je na jednom mieste centralizovať dáta zo všetkých relevantných projektov venovaných jeseterom, ktoré sú realizované naprieč krajinami. Účelom zberu dát na jednom mieste je ich dostupnosť pre ostatné štáty, ktoré na základe takýchto dát môžu navrhovať adekvátne opatrenia na ochranu populácií jeseterov na makro-regionálnej úrovni.
- Prostredníctvom komunikačných aktivít osloviť, zainteresovať a oboznámiť všetky relevantné skupiny stakeholderov v regionálnej oblasti, ktorých sa ochrana jeseterov

priamo či nepriamo dotýka. Cieľom je zabezpečiť povedomie o projekte a jeho dôležitosti u relevantných subjektov s cieľom zabezpečiť do budúcnosti spoluprácu pri návrhu opatrení.

- Pilotné testovanie a harmonizácia monitorovacích nástrojov pre získanie a doplnenie chýbajúcich informácií o kľúčových habitatoch pre jesetery. Cieľom je doplniť v relevantných štátoch chýbajúce informácie o neresiskách jeseterov pre získanie relevantných podkladov uplatniteľných v oblasti nastavenia vhodných mechanizmov ich zachovania a ochrany.
- Vytvorenie medzinárodného spoločného akčného plánu pre manažment jeseterov pre krajiny Nemecko – Rakúsko – Slovensko – Maďarsko.

3. Názov projektu:

Monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd - IV. etapa

Projektová schéma:	Program Slovensko
Projektový akronym:	Monitoring IV.
Kód projektu:	401202A964
Trvanie projektu:	01.01.2024 – 31.12.2027
Celkový rozpočet:	13 678 137,06 EUR
Príspevok Európskej komisie:	11 626 416,00 EUR
Prijímateľ NFP:	Výskumný ústav vodného hospodárstva

Základným cieľom predkladaného projektu je zabezpečenie výkonu monitorovania povrchových a podzemných vôd Slovenska v súlade so schváleným Rámcovým programom monitorovania vôd Slovenska na obdobie rokov 2022-2027 a jeho Dodatkami v platnom znení ako aj v súlade s požiadavkami vodného zákona č.364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov v oblasti vodného plánovania, a to najmä pre plnenie všetkých požiadaviek domácich a medzinárodných predpisov.

Žiadateľ bude zabezpečovať činnosti v rámci dvoch hlavných aktivít projektu (HAP) - 1. Monitorovanie hodnotenie stavu povrchových vôd; 2 – Monitorovanie a hodnotenie stavu podzemných vôd).

V rámci HAP 1 budú činnosti zamerané na zisťovanie kvality povrchovej vody a sledovanie vplyvov pôsobiacich na kvalitu povrchových vôd ako aj na hodnotenie stavu a kvality povrchových vôd a hodnotenie vplyvov pôsobiacich na kvalitu a stav povrchových vôd.

V rámci tejto aktivity sa budú vykonávať odbery vzoriek, terénne prieskumy a merania, analytické práce vrátane kvalitatívnej a kvantitatívnej analýzy vodných organizmov, spracovanie a vyhodnotenie výsledkov v oblasti povrchových vôd. Pôjde o základné fyzikálno-chemické, chemické, mikrobiologické, hydrobiologické a rádiochemické ukazovatele kvality vody. Okrem vodnej matrice sú do tejto časti projektu zahrnuté aj pevné matrice (ryby, mäkkýše, kôrovce, sedimenty), v ktorých sa mnohé znečisťujúce látky . Súčasťou monitorovania sú aj hydromorfologické terénne prieskumy a spracovanie odobraného materiálu v hydrotechnických laboratóriách. V rámci tejto aktivity sa v súlade s procesom revízie európskych smerníc (2008/105/EC, resp. 2013/39/EÚ; 2000/60/EC, 91/271/EHS) budú zavádzať do monitorovania aj nové ukazovatele kvality vody a to najmä v oblasti organickej stopovej analýzy(látky vzbudzujúce obavy – napr. farmaceutiká, pesticídy a ich metabolity, priemyselné látky), ktoré je potrebné sledovať na veľmi nízkych koncentračných úrovniach. Zahrnuté budú aj ďalšie parametre monitorovania ako napríklad mikroplasty, identifikácie organizmov pomocou molekulárnej biológie a rôzne biotesty, pre ktoré sa budú zavádzať a optimalizovať konkrétne postupy a metódy. Monitorovanie sa bude uskutočňovať v jednotlivých rokoch trvania projektu vo vybraných odberových miestach - lokalitách, ktoré sú vybrané v rámci Rámcového programu monitorovania vôd Slovenska na obdobie 2022-2027 a Dodatku na rok 2024 na základe konkrétnych účelov. Frekvencie odberov vzoriek pre jednotlivé ukazovatele sú a budú rovnako dané Rámcovým programom monitorovania vôd

Slovenska na obdobie 2022-2027 a jeho dodatkami - programami monitorovania na konkrétny rok. Pravidelné odbery vzoriek sa každoročne realizujú v mesačných/dvojtýždňových, resp. polročných alebo ročných intervaloch v súlade s metodikami monitorovania a hodnotenia pre konkrétne prvky kvality, resp. ukazovatele. Výsledky monitorovania povrchových vôd budú (aj v rámci iných úloh) zhodnotené na základe najnovších metód, klasifikačných schém a hodnotiacich systémov vo forme a s obsahom vyplývajúcim z právnych predpisov EÚ, medzinárodných dohôd a národných požiadaviek. Súčasťou bude aj hodnotenie stavu vôd z pohľadu prijatých a realizovaných opatrení. Spracované údaje budú dostupné pre štátnu a verejnú správu, akademické inštitúcie a univerzitné pracoviská, pre širokú odbornú aj laickú verejnosť

V rámci HAP 2 budú činnosti zamerané na zisťovanie kvality podzemných vôd a sledovanie vplyvov pôsobiacich na kvalitu podzemných vôd ako aj na hodnotenie stavu a kvality podzemných vôd a hodnotenie vplyvov pôsobiacich na kvalitu a stav podzemných vôd.

V rámci tejto aktivity sa budú vykonávať odbery vzoriek, terénne merania, analytické práce, spracovanie a vyhodnotenie výsledkov v oblasti podzemných vôd. Pôjde o základné fyzikálno-chemické a chemické ukazovatele, ktoré sú v rámci Rámcového programu monitorovania vôd Slovenska na obdobie 2022-2027a Dodatku na rok 2024 plánované pre účely plnenia požiadaviek najmä smernice 2000/60/ES a 2006/118/ES (hodnotenie chemického stavu); smernice 92/676/EHS a nariadenia EP a Rady č. 1107/2009 (vplyv poľnohospodárskej činnosti na podzemné vody). Ide o formy dusíka a fosforu, pesticídne látky a ich degradačné produkty, liečivá, rádioizotopy a iné napríklad priemyselné znečisťujúce látky. Zároveň s revíziou smernice 2006/118/ES a smernice 2020/2184 (v rámci tzv. Watch listov) potenciálne pribudnú nové ukazovatele ako napríklad mikroplasty, gény mikrobiálnej rezistencie a iné látky vzbudzujúce obavy v podzemných vodách.

JDS5

V roku 2025 bude v rámci medzinárodného Dohovoru o ochrane Dunaja Medzinárodná komisia pre ochranu Dunaja (ICPDR) uskutočňovať medzinárodný prieskum Dunaja a jeho prítokov (Joint Danube Survey, JDS5). V rámci predkladaného projektu sa budú realizovať činnosti na slovenskom úseku Dunaja a na 4 prítokoch v ich ústiach (Morava, Váh, Hron, Ipel'). Okrem kvality povrchových vôd sa bude sledovať ak kvalita podzemnej vody vo vybratých zdrojoch pitnej vody a kvality a odpadovej vody z vybratých čistiarní odpadových vôd. Výber ukazovateľov, ich frekvencie a metódy boli/budú konzultované na medzinárodnej úrovni v roku 2024 v rámci pracovných skupín.

Konkrétne činnosti v rámci projektu

Jednotlivé činnosti budú rozdelené v súlade s Rámcovým programom monitorovania vôd Slovenska na roky 2022-2027 a Dodatkami na konkrétny rok:

HAP 1:

1. Monitorovanie hraničných vôd s Rakúskom (odbery, terénne prieskumy, analytické práce vo vodných útvaroch, ktoré tvoria hranicu s Rakúskom);
2. Monitorovanie hraničných vôd s Maďarskom (odbery, terénne prieskumy, analytické práce vo vodných útvaroch, ktoré tvoria hranicu s Maďarskom);
3. Monitorovanie biologických prvkov kvality (fytoENTOS, makrofyty, bentické bezstavovce, ryby, fytoplanktón);
4. Monitorovanie hydromorfologických prvkov kvality);
5. Monitorovanie organických stopových látok;
6. Monitorovanie sedimentov a bioty (ryby, mäkkýše, kôrovce);

7. Monitorovanie odpadových vôd v rámci prieskumného monitorovania (napr. skriningy);
8. Hodnotenie výsledkov monitorovania povrchových vôd.

HAP 2:

1. Monitorovanie podzemných vôd v zraniteľných oblastiach;
2. Doplnkové monitorovanie (nové obavy vzbudzujúce látky, nové ukazovatele uvedené vyššie);
3. Hodnotenie výsledkov monitorovania kvality podzemných vôd.

Presnejšie rozdelenie činností medzi organizáciami podľa Rámcového programu monitorovania vôd Slovenska na roky 2022-2027 (Kapitola 7) a Dodatku na rok 2024 (Kapitola 5) je urobené tak, aby sa zabezpečila čo najvyššia efektivita a harmonizácia jednotlivých prác. Súčasťou činností je aj zabezpečenie kvality.

V rámci oboch hlavných aktivít projektu sa budú využívať aj inovatívne prístupy jednak k vzorkovaniu vôd (napr. veľkoobjemové vzorky, pasívne vzorkovanie, sústredenie sa na matrice akumulujúce znečistenie) ale aj k analýzám (napr. nové metódy na sledovanie nových ukazovateľov, zavedenie molekulárnych metód na zisťovanie vodných organizmov, sledovanie mikroplastov, sledovanie génov rezistentných na antibiotiká, skriningy neznámych látok). Na realizáciu vyššie uvedených činností sa v rámci projektu obstarávajú zásoby - chemikálie, spotrebný laboratórny materiál, technické plyny, počítače a príslušenstvo, ochranné osobné pracovné prostriedky, ktoré sú nevyhnutné na výkon monitorovania. V rámci projektu sa plánuje nákup terénneho automobil (na odbery vzoriek v ťažšom teréne; na obnovu vozového parku) a dvoch špeciálnych vozidiel. Jedno vozidlo s chladiacim priestorom bude slúžiť na zvoz vzoriek z laboratórií Slovenského vodohospodárskeho podniku š. p. (Košice, Žilina, Piešťany, Banská Bystrica) na analýzy organických znečisťujúcich látok. Druhé vozidlo bude špeciálne upravené pre potreby ichthyologických prieskumov. V rámci predkladaného projektu sa predpokladá obnova zariadení, meracích prístrojov a pomocnej techniky. Ide o zariadenie na analýzy mikroplastov mikroskopické zariadenie s FTIR, systémy na sledovanie ultra stopových koncentrácií znečisťujúcich látok, analyzátor sledovania TOC (celkového organického uhlíka), iónový chromatograf na obnovu, zariadenia na prípravu čistej a ultračistej vody pre analytické práce, nadstavba ramena s autosamplerom pre tri plynové chromatografy (obnova), terénne multiparametrové analyzátory (doplnenie) a ďalšie bežné laboratórne a terénne zariadenia (autokláv, inkubátor, vákuová pumpa, vzorkovač na odber riečnych sedimentov a mikroskopická technika) v rámci obnovy a výmeny v laboratóriách NRL.

4. Názov projektu:

Implementácia Vodného plánu Slovenska vo vybraných povodiach

Projektová schéma: LIFE Strategic Nature and Integrated Projects (SNaP/SIP)

Projektový akronym: LIFE21-IPE-SK-LIFE Living Rivers

Kód projektu: 101069837

Trvanie: 1.1.2023 – 31.12.2032

Rozpočet: 27 799 402,33 €

Príspevok Európskej komisie: 16 677 073,39 €

Koordinujúci príjemca: Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH)

Udržiateľné vodné hospodárstvo a manažment tokov je jednou z nových výziev, ktoré nemožno vyriešiť bez integrovaného prístupu.

Projekt Living rivers prispeje k implementácii 3. Vodného plánu – Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaja (2021-2027) na Slovensku realizáciou opatrení v povodiach riek Dunaj, Hron, Ipel' a Belá.

Projekt podporuje dosiahnutie ekologických cieľov Rámцovej smernice o vode a Smernice o biotopoch, jeho cieľom je zabezpečiť dobrý ekologický stav / dobrý ekologický potenciál vôd v 10 vodných útvaroch a zlepšiť spolu 344 km vodných tokov prostredníctvom hydromorfologických opatrení, vhodnej starostlivosti o chránené územia, obnovy lužných lesov a nelesných biotopov. V rámci projektu sa zabezpečí odstránenie bariér pre migráciu rýb a aktívnymi opatreniami na obnovu ich habitatov, podporu prirodzenej reprodukcie aj posilnenie populácií pôvodných druhov.

Navrhované akcie zahŕňajú odborné znalosti v niekoľkých vedeckých disciplínach, ako je hydrológia, hydraulika, morfológia, biológia, kvalita vody a vodné inžinierstvo a vyžadujú integrovaný manažment a kolaboratívne riadenie. Na projekte sa preto podieľa 10 projektových partnerov a predpokladá spoluprácu viacerých zainteresovaných subjektov a záujmových organizácií na lokálnej, regionálnej aj medzinárodnej úrovni.

Hlavné ciele projektu:

- Implementácia opatrení z 3. Vodného plánu SR, príprava vstupov do 4. Vodného plánu SR a zlepšenie integrovaného plánovania v manažmente povodí.
- Návrh a realizácia opatrení založených na prírode blízkyh a prírodných riešeniach a princípoch zelenej infraštruktúry, ktoré zvyšujú klimatickú odolnosť, zadržiavanie vody v povodí, zvyšujú biodiverzitu a znižujú riziko povodní.
- Ukážka nevyhnutných postupov krok za krokom vedúcich k úspešnej, nákladovo efektívnej a udržateľnej obnove, či už ide o prípravné činnosti, zapojenie zainteresovaných strán, podrobné monitorovanie, prípravu podrobnej technickej dokumentácie, získanie povolení a dokončenie potrebných legislatívnych procesov.

- Obnova pozdĺžnej kontinuity vybraných vodných útvarov odstránením alebo rekonštrukciou bariér, obnova kontinuity transportu sedimentov a ich manažment, zlepšenie hydraulických, morfológických a ekologických účinkov existujúcich štruktúr v koryte (bariéry, výhony a pod.).
- Obnova laterálnej konektivity hlavného koryta s jeho záplavovými územiai prepojením bočných ramien a obnovou prirodzených brehov riek, obnovou mokradí a stojatých vôd ako prirodzených retenčných oblastí s priamym vplyvom na zadržiavanie podzemných vôd, čo povedie k zlepšeniu diverzity biotopov v riečnom koryte, jeho záplavových územiach a lepším podmienkam pre laterálnu migráciu a neresenie ichthyofauny.
- Zlepšenie hydrologického režimu a dynamiky prúdenia na vybraných riečnych úsekoch.
- Obnova degradovaných prírodných ekosystémov a prirodzených populácií druhov rýb:
 - zlepšenie prirodzenej reprodukcie pôvodných ohrozených a zraniteľných druhov rýb
 - obnova voľne žijúcich populácií pôvodných chránených reofilných rýb (vrátane jeseterovitých) metódami in situ, prebratie nových metód na skúmanie raných štádií rýb a ich osvojenie pre podmienky rieky Dunaj na Slovensku.
- Zavedenie postupov obhospodarovania pôdy, mokradí a lesov v územiach európskeho významu a chránených vtáčích územiach závislých od vody, obnova vegetačného krytu na brehoch riek a v záplavových oblastiach.
- Cielový monitoring a implementácia viacerých inovatívnych metód, napr. skríning látok vzbudzujúcich obavy pri znečistení povrchových vôd, telemetrické ichthyologické prieskumy, monitoring ichthyoplanktónu zbernými sieťami, prieskum biodiverzity pomocou analýzy DNA, kontinuálny monitoring plaveninového režimu, zriadenie hydrologickej monitorovacej siete s automatickým prenosom dát na báze IoT, mapovanie dronmi, mapovanie vegetačného krytu pomocou nástrojov diaľkového prieskumu Zeme atď.
- Využitie výsledkov projektu, replikácia v iných regiónoch v rámci povodia Dunaja a Visly na Slovensku, prenos poznatkov, vzdelávanie, spolupráca a účasť verejných organizácií a zainteresovaných strán pri plánovaní vodohospodárskeho manažmentu a implementácii relevantných plánov.
- Zvyšovanie povedomia a verejného súhlasu s prírodou blízkyimi riešeniami a revitalizačnými aktivitami propagovaním nevyhnutnosti zvyšovania biodiverzity a odolnosti voči klimateckej zmene.
- Mobilizácia a koordinácia doplnkových fondov vedúca k plnej implementácii Vodného plánu Slovenska.

Partneri projektu:

- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.
- Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
- Bratislavské regionálne ochrannárske združenie
- WWF Slovensko (Svetový fond na ochranu prírody Slovensko)
- Catch Me If You Can
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
- Správa Tatranského národného parku
- Vodohospodárska výstavba, š.p.

Zainteresované subjekty:

- Slovenský rybársky zväz a jeho miestne organizácie
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR
- Slovensko-maďarská komisia pre povodia a hraničné vody
- Splnomocnenec vlády SR pre výstavbu a prevádzku vodného diela Gabčíkovo
- Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja (ICPDR)
- Viadonau, Rakúsko
- Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Edukovizig), Győr, Maďarsko
- Bratislavská vodárenská spoločnosť
- LESY SR, š.p.
- Slovenská inšpekcia životného prostredia
- Vlastníci pozemkov
- Prevádzkovatelia malých vodných elektrární
- Samosprávy a miestni obyvatelia
- Mimovládne organizácie a lokálne iniciatívy
- WWF CEE
- WWF Hungary
- WWF Austria
- Pisztráng Kör Egyesület, Maďarsko
- Organizácie vodných športov
- Múzeum liptovskej dediny Pribylina a Žilinský samosprávny kraj
- Česká republika: Ministerstvo životního prostředí, Moravský rybářský svaz, Povodí Labe, s.p., Povodí Vltavy, s.p., Povodí Moravy, s.p.

**Funded by
the European Union**

5. Názov projektu:

Komplexná obnova dunajských lužných biotopov a podpora ich odolnosti voči inváznym druhom rastlín

Projektová schéma: LIFE Strategic Nature and Integrated Projects (SNaP/SIP)

Projektový akronym: LIFE-2023-NAT-SK-LIFE RESISTANCE

Kód projektu: 101148377

Trvanie: 1.1.2024 – 31.12.2030

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 407 563,- €

Ciele projektu: Hlavným cieľom projektu je priniesť komplexný súbor opatrení so synergickými účinkami, ktoré budú zahŕňať inovatívne, prírode blízke a trvalo udržateľné metódy odstraňovania invázných druhov rastlín (IAS), obnovu a využívanie prirodzených procesov pre odstraňovanie IAS a zlepšenie stavu štyroch biotopov európskeho významu, z toho jedného prioritného. Odstraňovanie IAS bude vykonávané v súlade so zákonom 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Špecifické ciele:

1. Vytvoriť koordinovanú a dlhodobú stratégiu manažmentu IAS v dunajských lužných biotopoch v súlade s legislatívou v oblasti IAS a v spolupráci so ŠOP SR a Ministerstvom životného prostredia SR.
2. Zlepšiť stav dunajských lužných biotopov – prioritného biotopu 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy a biotopov 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, 3270 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidens* p.p., 6440 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi*.
3. Obnova prirodzených aluviálnych procesov pre zabezpečenie prirodzenej obnovy dunajských lužných biotopov a potlačenie nepôvodných druhov rastlín.
4. Rozvíjanie a demonštrácia trvalo udržateľných a prírode blízkych spôsobov obnovy dunajských lužných biotopov s využitím a obnovou prírodných procesov.

Funded by
the European Union

6. Názov projektu:

Restoration of the Danube River Basin Waters for Ecosystems and People from Mountains to Coast

Operačný program: HORIZONT Európa

Kód projektu: 101093985

Akronym: DANUBE4all

Dátum začatia projektu: 1/2023

Dátum ukončenia projektu: 12/2027

Projekt je financovaný z fondov Európskej únie.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 161 875,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: V spolupráci so všetkými zainteresovanými stranami vypracovať strategický akčný plán obnovy povodia Dunaja s cieľom podporiť misiu „Obnoviť náš oceán a vody do roku 2030“. Na základe vedeckých poznatkov a nových zistení podporí tento akčný plán zlepšenie ekologického stavu, biodiverzity a prepojenosť ekosystémov. Vývoj a implementácia inovatívnych „Win-Win Nature Based Solutions“ bude zároveň viesť k zlepšeniu stavu voľne tečúcich riek a záplavových území, k zníženiu rizika povodní a sucha a k zlepšeniu stavu sedimentov. Cieľom je prispôsobiť sa zmene klímy, ako aj zlepšiť ohrozenú biodiverzitu ekosystémov. Realizácia bude prebiehať na hornom a strednom toku Dunaja a v delte Dunaja.

<https://www.danube4allproject.eu/>

7. Názov projektu:

Coordinated Danube Action for the titanic endeavor of tackling hazardous substances water pollution under changing pressures, challenges and targets

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0200037

Akronym: Tethys

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 6/2026

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 248 982,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Cieľom projektu je koordinované riešenie znečistenia povrchových vôd nebezpečnými chemickými látkami v Dunajskom regióne. V rámci projektu sa budú vyvíjať a testovať nákladovo efektívne nástroje a pracovné postupy, ktoré budú poskytnuté riešiteľským krajinám a Medzinárodnej komisii na ochranu Dunaja. Vyvinuté riešenia budú harmonizované v mierke Dunajského regiónu a prispôbované národným špecifikám krajín. Nástroje a postupy budú zahŕňať všetky požadované kroky od monitorovania a chemickej analýzy, správy údajov a spracovanie až po modelovanie emisií a hodnotenie rizík.

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://interreg-danube.eu/projects/tethys>

8. Názov projektu:

PA04-Water Quality

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0100006

Akronym: DRP-PAC-PA4

Dátum začatia projektu: 1/2023

Dátum ukončenia projektu: 12/2028

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 374 250,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Koordinácia prioritnej oblasti 4 „Udržanie a obnova kvality vôd“ Stratégie EÚ pre dunajský región (EUSDR PA4), v rámci ktorej je podporovaná spolupráca s príslušnými cieľovými skupinami dunajského regiónu pri implementácii revidovaného akčného plánu EUSDR PA4: nebezpečné a novovznikajúce látky vo vodách (A1); odpadové vody a opätovné využívanie vody (A2); posilnenie spolupráce s poľnohospodárskym sektorom (A3); pitná voda (A4); ochrana migračných druhov rýb (A5) a zmena klímy (A6). EUSDR PA4 poskytuje pomoc pri návrhoch projektov, vyhľadávaní partnerstiev, budovaní nových kontaktov a šírení informácií. Okrem spolupráce s inými prioritnými oblasťami EUSDR, spolupracuje aj s medzinárodnými organizáciami zameranými na ochranu a manažment vôd.

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://waterquality.danube-region.eu/>.

9. Názov projektu:

Zabezpečenie odolnosti vodného hospodárstva v Dunajskom regióne cez proaktívny a vodcovský prístup mladej generácie

Danube Region's Youth Leadership in Ensuring Resilience through a Proactive Approach in Water Sector

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027, výzva Seed Money Facility

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%). Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu pre VÚVH (partnera projektu): 20 300 €

Kód projektu: DRP0401373

Akronym: DANURELY-WS

Dátum začatia projektu: 9/2024

Dátum ukončenia projektu: 8/2025

Ciele projektu:

Hlavným cieľom projektu DANURELY_WS je príprava nového (hlavného) projektového návrhu realizáciou nasledovných aktivít:

- správa o súčasnom stave zapojenia mládeže v Dunajskom regióne v oblasti vodného hospodárstva aj na základe prieskumu zameraného na pochopenie výziev, potrieb, a prekážok, s ktorými sa mladí ľudia stretávajú pri snahách prinášať zmeny a inovácie.
- návrh osnovy hlavného projektu, ktorého cieľom je podporiť mladých ľudí, aby sa stali lídrami v oblasti manažmentu vodných zdrojov. Týmto spôsobom sa posilňuje schopnosť mladých reagovať na environmentálne výzvy; zabezpečiť udržateľné a odolné riešenia; zlepšiť ich praktické zručnosti v oblasti vodného hospodárstva a medzigeneračnú spoluprácu.
- preverenie možností financovania hlavného projektu

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://www.gwp.org/en/GWP-CEE/>

10. Názov projektu:

Initiating bottom-up management solutions to reduce plastic waste in the Danube Basin

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0200235

Akronym: Aquatic Plastic

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 6/2026

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 136 199,70 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Hlavným cieľom projektu je významnejšie využiť rastúce poznatky o znižovaní riečného odpadu v povodí Dunaja. Projekt dodá niekoľko výstupov vrátane riešení na nákladovo efektívne posúdenie kontaminácie riek mikroplastami, monitorovanie a recyklácia akumulovaného plastového odpadu v hydroenergetických dielach (nádržiach); proaktívne zainteresovanie jednotlivých strán (napr. správca toku, verejnosť); vytvorenie balíka na podporu politiky pre nadchádzajúcu aktualizáciu Medzinárodného plánu manažmentu v povodí rieky Dunaj na riešenie problematiky riečného odpadu. Cieľom je zamerať sa na najväčšie akumulácie riečnych plastov a posilnenie postavenia stakeholderov. Cieľom projektu AQUATIC PLASTIC je dosiahnuť významné zlepšenie kvality vody.

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://interreg-danube.eu/projects/aquatic-plastic>

11. Názov projektu:

Climate resilient, natural water retention focused restoration of riversides and riparian areas adversely affected by human interventions along the Danube and its tributaries within the Danube Region

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0200419

Akronym: RESTORIVER

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 6/2026

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 170 621,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Cieľom projektu je zvyšovanie schopnosti adaptácie na zmenu klímy v pobrežných a príbrežných oblastiach – potenciálne znižovanie rizika sucha, povodní a horúčav - harmonizáciou, prispôbením a prepojením politík vodného hospodárstva na vyššej úrovni, adaptácie na zmenu klímy a protipovodňovej ochrany s miestnymi intervenciami, ktoré účinne slúžia komplexným nadnárodným systémom a sieťam zainteresovaných strán v oblasti vody a adaptácie na zmenu klímy.

Na splnenie týchto ambícií projekt spája inštitúcie zaoberajúce sa vodohospodárskou, klimatickou a prírodnou politikou a znalosťami pozdĺž Dunaja a jeho prítokov, ktoré skúmajú viacnásobné klimatické, sociálne, ekonomické a ekologické prínosy prírodných opatrení na zadržiavanie vody (prírode blízke vodozadržné opatrenia).

12. Názov projektu:

Danube Sediment Balance – Sustainable, Integrated Transnational Sediment Quantity and Quality Management in the Danube River Basin

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0200029

Akronym: DanubeSediment_Q2

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 6/2026

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 186 480,40 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Projekt má za cieľ zlepšiť manažment kvantity a kvality sedimentov v povodí Dunaja tak, aby boli dosiahnuté environmentálne ciele. Hlavným výstupom projektu bude prvý integrovaný Medzinárodný plán manažmentu sedimentov pre povodie Dunaja. Navrhnuté budú konkrétne riešenia využiteľné Medzinárodnou komisiou pre ochranu Dunaja (ICPDR). Tieto budú založené na prípadových štúdiách v jednotlivých partnerských krajinách, ktoré budú zamerané na aplikáciu moderných technológií pri monitoringu a modelovaní skúmaných procesov. Aplikovaná bude nová metóda hydromorfologického hodnotenia vo vodných útvaroch a tiež metóda hodnotenia rizika spojeného so sedimentmi. Opatrenia manažmentu sedimentov budú vyvinuté v úzkej spolupráci projektových partnerov so stakeholdermi.

Aktuálne informácie nájdete:

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/danubesediment-q2-interreg/>

Twitter/X: <https://twitter.com/DanubeSediment>

Instagram: https://www.instagram.com/danubesediment_q2/

13. Názov projektu:

02C0656 – GEMS - GEMS - Groundwater management in nitrate vulnerable zones with agriculture activities

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Europe 2021-2027

Kód projektu: 02C0656

Akronym: GEMS

Dátum začatia projektu: 4/2024

Dátum ukončenia projektu: 3/2028

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 175 820,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Cieľom GEMS je posilniť regionálne verejné politiky v Európe v oblasti udržateľného hospodárenia s podzemnou vodou znečistenou vysokým obsahom dusičnanov z poľnohospodárskych zdrojov. V kontexte Slovenska sa jedná o návrh revízie programu hospodárskych činností uvedených v zákone č. 136/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, kedy cenné skúsenosti z iných regiónov môžu byť inšpiráciou pre prijatie nových prístupov, vrátane návrhu zmien v zákone a implementácie účinnejších alebo dodatočných opatrení na základe nových vedeckých poznatkov a úspešných postupov realizovaných v iných krajinách.

Splnené ciele projektu k 30.9.2024: Zostavenie skupiny stakeholderov, stretnutie stakeholderov – pracovná skupina. Launching event pre verejnosť na VÚVH na zvýšenie publicity projektu. Účast' na úvodnom pracovnom stretnutí (kick off meeting) v Španielsku v Murcii. Prezentovanie aktivít VÚVH v oblasti ochrany podzemných vôd.

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://www.interregeurope.eu/gems>

**Funded by
the European Union**

14. Názov projektu:

Boosting capacities in plant protection products in Slovakia

Granting authority: European Health and Digital Executive Agency

Kód projektu: 101139165

Akronym: BoPPP SK

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 12/2028

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 282 480,- €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: V Slovenskej republike dochádza k oneskoreniam pri posudzovaní dokumentácie k účinným látkam a pri autorizácii a vzájomnom uznávaní prípravkov na ochranu rastlín (POR). Oneskorenia v súvislosti so zákonnými lehotami sa pohybujú od 12,5 mesiaca pri vzájomnom uznávaní produktov až po 26 mesiacov pri hodnotení dokumentácií o účinných látkach. Hlavným dôvodom oneskorení je nedostatok osobných zdrojov v ústavoch, ktoré vykonávajú hodnotiacu prácu. Existuje značná fluktuácia kvalifikovaných hodnotiteľov vrátane odchodov z dôvodu materskej alebo rodičovskej dovolenky a prepúšťania v dôsledku zmeny zamestnania alebo presťahovania do iných regiónov alebo krajín. Ústavom navyše chýbajú kvalifikovaní odborníci na hodnotenie mikroorganizmov a súvisiacich POR. Slovenská republika medzitým ešte nedosiahla úplný systém úhrady nákladov. Poplatky za hodnotenie neodrážajú skutočné náklady a nie sú viazané na inštitúcie vykonávajúce hodnotiace práce. Tento projekt, plánovaný na 60 mesiacov, rieši tieto otázky posilnením odborných a personálnych kapacít ústavov vykonávajúcich hodnotiacu a koordinačnú prácu. Okrem toho sa projekt snaží posilniť odborné znalosti v oblasti hodnotenia prípravkov na ochranu rastlín a účinných látok na báze mikroorganizmov. V neposlednom rade tento projekt navrhuje kroky na vytvorenie systému plnej návratnosti nákladov. Projektové konzorcium tvoria dvaja členovia. ÚKSÚP je popredným národným odborným orgánom, ktorý koordinuje celkový proces schvaľovania vrátane hodnotenia a vydáva rozhodnutia. Zároveň zohráva expertnú úlohu pri hodnotení identity a fyzikálno-chemických a mikrobiologických vlastností, analytických metód a biologickej účinnosti. VÚVH poskytuje čiastkové vstupy do procesu hodnotenia v oblasti podzemných vôd, pôd a sedimentov a metód analýzy rezíduí pesticídov vo vodách.

15. Názov projektu:

APVV-20-0023 Výskum hydraulických charakteristík rybích priechodov s ohľadom na ichthyologické požiadavky

APVV-20-0023 Research on Hydraulic Characteristics of Fish Passes with Regard to Ichthyological Requirements

Operačný program: APVV

Akronym: VYCHRIPO

Dátum začatia projektu: 8/2020

Dátum ukončenia projektu: 6/2025

Projekt spolufinancovaný z APVV.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 51 547,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Cieľ projektu: Legislatívny rámec ohľadne rybích priechodov začína už v Rámцovej smernici o vode – Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, kde sa požaduje spriechodňovanie riek výstavbou rybích priechodov ako súčasť vodných stavieb. V nadväznosti na túto smernicu bol vytvorený Vodný plán Slovenska, v ktorom sú identifikované migračné bariéry s významným vplyvom na pozdĺžnu kontinuitu riek a biotopov (príloha 8.4a aktualizovaného Vodného plánu Slovenska (2015)). Menovitý zoznam bariér pre roky 2015 – 2021 tvorí 710 migračných bariér. Rybie priechody boli súčasťou vodných stavieb na Slovensku už od 50-tych rokov minulého storočia, išlo však o technické typy, pričom pri návrhu neboli uvažované požiadavky vyskytujúcej sa hydrofauny.

Existujúci legislatívny rámec a metodiky ohľadne návrhu rybích priechodov predpisujú ich požadované parametre pre rozličné rybie pásma, ale neriešia, ako tieto parametre dosiahnuť. Pretože jednotlivé parametre navzájom súvisia na základe fyzikálnych zákonitostí, nie je možné predpísať exaktne všetky parametre, ako sú prietok, rýchlosť, prietokná plocha, atď. Predkladaný projekt bude riešiť problematiku návrhu rybích priechodov na základe meraní in situ, matematického a fyzikálneho modelovania. Takáto kombinácia sa všeobecne nazýva hybridné modelovanie a je to celosvetovo uznávaný postup pri riešení vodohospodárskej problematiky. Pri návrhoch budú uvažované aj požiadavky prítomného druhového zloženia hydrofauny, preto je súčasťou výskumného tímu aj odborník ekológ – konzultant pre oblasť ichthyológie. Výskum prispeje k zefektívneniu projektovania rybích priechodov, pretože výsledkom budú aj návrhové „vzory“ pre rybie priechody v konkrétnom rybom pásme. Okrem toho sa budú dať výsledky výskumu ihneď aplikovať na tie rybie priechody, ktoré budú premetom výskumu pre terénne merania a budú slúžiť ako referenčné pre matematické a fyzikálne modelovanie.

16. Názov projektu:

APVV-19-0383 Prírodné a technické opatrenia zamerané na retenciu vody v podhorských povodiach Slovenska.

APVV-19-0383 Natural and technical measures oriented to water retention in submountain watersheds of Slovakia.

Operačný program: APVV

Akronym: Retencia vody

Dátum začatia projektu: 7/2020

Dátum ukončenia projektu: 6/2024

Projekt spolufinancovaný z APVV.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 38 085,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Cieľ projektu: Vodný režim našej krajiny prešiel v priebehu 20. storočia zásadnými zmenami. V dôsledku viacerých necitlivých zásahov do vodného režimu krajiny v kombinácii s možnými účinkami klimatickej zmeny dochádza na Slovensku k stále výraznejším prejavom extrémnych hydrologických udalostí - povodní a hydrologického sucha. Dôkazom toho je posledných desať rokov, kedy sa vyskytlo množstvo ničivých povodní a epizód sucha. Ako reakcia na tieto udalosti bolo vypracovaných množstvo projektov a štúdií, ktoré boli zamerané na ochranu pred povodňami a zmiernenie ich následkov. Tieto projekty jasne ukázali, že riešenia šedou infraštruktúrou samy o sebe nemôžu poskytnúť 100% ochranu a stále viac je "akceptovateľná práca s prírodnými procesmi". V tomto smere si treba uvedomiť, že povodňové riziko je možné zmierniť vytváraním retenčných priestorov pre vodu v krajine a akumulčných priestorov ako praktického riešenia myšlienky trvalo udržateľného hospodárenia s vodou. Riešenie protipovodňovej ochrany je teda prioritou týchto dní a nasledujúceho obdobia. Najdôležitejšie je podrobné kvantitatívne hodnotenie účinnosti často kontroverzne diskutovaných a dostupných opatrení, t.j. retenčnej kapacity krajiny a štruktúrnych opatrení akými sú poldre a otváranie inundácií tokov. Hlavným cieľom projektu je zhodnotenie technických a prírode blízkych protipovodňových opatrení a na základe toho navrhnúť optimálne riešenie protipovodňovej ochrany záujmového územia so súčasným vypracovaním koncepcie návrhu protipovodňových opatrení.

17. Názov projektu:

APVV-22-0610 Technologické postupy na odstránenie endokrinných disruptorov a elimináciu výskytu siníc a ich nežiaducich účinkov vo vodárenských zdrojoch pre zabezpečenie kvality pitnej vody podľa zvyšujúcich sa nárokov novej smernice EÚ pre pitnú vodu

APVV-22-0610 Technological Methods for Removal of Endocrine Disruptors and Elimination of Cyanobacteria Occurrence and Their Undesirable Effects in Water Sources to Ensure Drinking Water Quality according to the Increasing Demands of New EU Drinking Water Directive

Operačný program: APVV

Akronym: DRIWADIR

Dátum začatia projektu: 7/2023

Dátum ukončenia projektu: 6/2027

Projekt spolufinancovaný z APVV.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 38 085,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Cieľ projektu: Cieľom projektu je monitorovať výskyt endokrinných disruptorov, siníc a mikroplastov vo vodárenských zdrojoch a overiť možnosti ich odstraňovania. Výber mikrokontaminantov je orientovaný na nové parametre v schválenej Smernici EÚ č. 2020/2184 pre pitnú vodu, ktorá nadobudla účinnosť v januári 2021. V rámci projektu budú odskúšané rôzne spôsoby odstraňovania vybraných endokrinných disruptorov, siníc a mikroplastov z vody. V prípade endokrinných disruptorov ozón alebo UV žiarenie s následnou adsorpciou na granulovanom aktívnom uhlí, adsorpcia na práškovom a granulovanom aktívnom uhlí, membránové technológie a klasická úprava vody s koaguláciou a separáciou kalu. V prípade siníc tiež ultrazvuk pri rôznych frekvenciách v oblasti krátkych vlnových dĺžok (20-200 kHz), mikrositá v spojení s UV žiarením, tlakovzdušná flotácia, viacmateriálová filtrácia, adsorpcia na aktívnom uhlí a membránová ultrafiltrácia. Kontinuálne skúšky budú realizované na modelovom zariadení v laboratórnych podmienkach a technologickými postupmi úpravy vody prevádzkovanými v úpravniach vody v Slovenskej republike. Na modelovom zariadení overiť rôzne filtračné materiály pre zvýšenie účinnosti mechanickej filtrácie pri odstraňovaní endokrinných disruptorov, siníc a mikroplastov z vody. Porovnať mechanickejšiu filtráciu bez/s vhodným koagulantom s membránovou filtráciou s rôznymi materiálmi membrán a ich zrnitosťou, resp. s klasickou úpravou vody v UV Turček. V prípade siníc sledovať vznik cyanotoxínov, Mikrocystínu LR a uskutočniť toxikologické skúšky pre jednotlivé technologické postupy, porovnať rôzne toxikologické testy. V prípade mikroplastov sledovať nielen počet, veľkosť a tvar častíc vo vode, ale stanoviť aj organický charakter mikroplastov. Na základe vykonaných modelových skúšok budú vyhodnotené dosiahnuté výsledky a navrhnutý optimálny technologický postup na odstraňovanie vybraných endokrinných disruptorov, siníc, cyanotoxínov a mikroplastov pri zabezpečení kvality pitnej vody a

zhodnotenie dopadu možného výskytu endokrinných disruptorov a siníc a ich cyanotoxínov v surovej vode na účinnosť dvojstupňovej technológie úpravy vody pre návrh účinných technologických opatrení na zabezpečenie požadovanej kvality pitnej vody. Ďalším cieľom projektu je na základe vybraných ukazovateľov, indikátorov znečistenia, sledovať zmeny kvality povrchových vôd v rôznych ročných obdobiach a v rôznych hydrologických podmienkach, ako aj vplyv zmeny klímy na kvalitu vody a technologické procesy úpravy vody. V prípade vodárenských nádrží je takéto sledovanie hlavne vo väčších hĺbkach alebo v širšom priestore nádrže relatívne raritné. Na základe dostupných údajov o kvalite vody vo vybraných odberných profiloch a mapovania hydraulických parametrov v nádrži simulovať (predpovedať) výskyt a trvanie nepriaznivých hydrologických podmienok ovplyvňujúcich kvalitu surovej vody s dôrazom na obdobie reálneho výskytu krízových situácií v lokalitách odberov.

18. Názov projektu:

Obnova biotopov pre hraboša severského panónskeho **Microtus oeconomus mehelyi*.

Kód projektu EK: LIFE17 NAT/SK/00621

Operačný program: LIFE

Akronym: LIFE Microtus II

Dátum začatia projektu: 9/2018

Dátum ukončenia projektu: 8/2025

Projekt spolufinancovaný Európskou komisiou a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 249 042,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Hlavným cieľom projektu je obnova biotopov pre hraboša severského panónskeho **Microtus oeconomus mehelyi*, ktorý je glaciálnym reliktom endemicky sa vyskytujúcim v severozápadnej časti Panónskej panvy v okolí rieky Dunaj. Ide o prioritný druh európskeho významu s nepriaznivým stavom ochrany druhu zapríčineným najmä významnými zmenami v obhospodarovaní kultúrnej poľnohospodárskej a lesohospodárskej krajiny a významnými zmenami vo vodnom hospodárstve. Prostredníctvom projektu sa jednorazovými opatreniami obnovia alebo upravujú mokraďové biotopy ako napr. močiare, slatiny, vlhké lúky, miesta s prírodnou tečúcou a aj stojacou vodou a nastaví sa vhodná trvaloudržateľná starostlivosť o ne.

Špecifické ciele:

1. Obnova mokradí
2. Obnova vlhkých lúk a nárazníkových zón medzi mokraďami a poľnohospodárskou pôdou
3. Budovanie biokoridorov a interakčných prvkov
4. Získanie vedeckých údajov o cieľovom druhu a jeho ohrození inváznymi druhmi
5. Zabezpečenie podmienok pre dosiahnutie priaznivého stavu mokraďových biotopov a trvalo udržateľného obhospodarovania lokálnymi stakeholder-mi
6. Zvyšovanie povedomia verejnosti a relevantných stakeholder-ov o cieľovom druhu, ochranných opatreniach a dôležitosti mokraďových biotopov

19. Názov výzvy:

Štipendiá pre excelentných výskumníkov ohrozených vojnovým konfliktom na Ukrajine

Komponent: Komponent 9: Efektívne riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií

Reforma/investícia: Reforma 3: Excelentná veda

Kód projektu: 09I03-03-V01-00127

Trvanie projektu: 1.10.2022 – 30.9.2025

Indikatívna výška prostriedkov mechanizmu: 118 800,- EUR

Financovanie projektu bude zabezpečené z prostriedkov mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti.

Miesto výkonu práce výskumníka: Výskumný ústav vodného hospodárstva, Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava.

Cieľom výzvy/projektu je podporiť výskumných pracovníkov (vrátane vysokoškolských učiteľov), ktorých kariéra je ohrozená v súvislosti s konfliktom na Ukrajine, pri ich relokácii na Slovensko. Hlavným cieľom projektu je podporiť výskumníka vo Výskumnom ústave vodného hospodárstva pri relokácii jeho výskumnej činnosti na Slovensko. A to tak, aby z úspešného zapracovania výskumníka u prijímateľa benefitovali obe strany a podporil sa rozvoj výskumného potenciálu u jednotlivca aj inštitúcie.

[Podporené projekty - Výskumná a inovačná autorita \(gov.sk\)](https://gov.sk)

20. Názov výzvy:

Štipendiá pre excelentných výskumníkov ohrozených vojnovým konfliktom na Ukrajine

Komponent: Komponent 9: Efektívne riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií

Reforma/investícia: Reforma 3: Excelentná veda

Kód projektu: 09I03-03-V01-00090

Trvanie projektu: 1.6.2022 – 31.5.2025

Indikatívna výška prostriedkov mechanizmu: 141 840,- EUR

Financovanie projektu bude zabezpečené z prostriedkov mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti.

Miesto výkonu práce výskumníka: Výskumný ústav vodného hospodárstva, Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava.

Cieľom výzvy/projektu je podporiť výskumných pracovníkov (vrátane vysokoškolských učiteľov), ktorých kariéra je ohrozená v súvislosti s konfliktom na Ukrajine, pri ich relokácii na Slovensko. Hlavným cieľom projektu je podporiť výskumníka vo Výskumnom ústave vodného hospodárstva pri relokácii jeho výskumnej činnosti na Slovensko. A to tak, aby z úspešného zapracovania výskumníka u prijímateľa benefitovali obe strany a podporil sa rozvoj výskumného potenciálu u jednotlivca aj inštitúcie.

[Podporené projekty - Výskumná a inovačná autorita \(gov.sk\)](https://gov.sk)